

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Latvian National Commission for UNESCO

Līdz 2009.gada 30.septembrim var iesniegt nominācijas UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajam reģistram

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija (LNK) aicina Latvijas atmiņas institūcijas – bibliotēkas, muzejus, arhīvus, kā arī privātos kolekcionārus iesniegt nominācijas UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajam reģistram, kura darbība uzsākta 2009. gadā ar mērķi veicināt Latvijas nozīmīgākā dokumentārā mantojuma apzināšanu, kā arī saglabāšanu, pieejamību un atpazīstamību Latvijā un starptautiski.

Nominācija programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajam reģistram jā sagatavo saskaņā ar vadlīnijām, kas pieejamas www.unesco.lv, un jā iesniedz UNESCO LNK Sekretariātā līdz 2009. gada 30. septembrim, lai jau 2009. gada nogalē varētu veikt pirmo dokumentārā mantojuma vienību iekļaušanu „Pasaules atmiņas” Latvijas nacionālajā reģistrā, tādējādi uzsvērot Latvijas dokumentārā mantojuma daudzveidību un bagātumu un līdz ar to tā saglabāšanas nepieciešamību ne tikai Latvijas, bet arī pasaules vēstures un kultūras vēstures kontekstā.

Lai sagatavotu nomināciju pieteikumus, UNESCO LNK aicina Latvijas atmiņas institūcijas pārskatīt savā krājumā esošās dokumentārā mantojuma liecības un izvērtēt, kas no šiem materiāliem ir svarīgs pasaules atmiņā, kādam dokumentārajam mantojumam nepieciešams veikt aizsardzības pasākumus un pievērst īpašu uzmanību. UNESCO LNK iesaka sākt nomināciju sagatavošanu jau laicīgi, iespēju robežās konsultējoties ar nozares speciālistiem par programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajam reģistram iesniedzamajām nominācijām!

UNESCO programma „Pasaules atmiņa” dibināta 1992. gadā ar mērķi saglabāt pasaules dokumentāro mantojumu, paplašināt piekļuvi tam un veicināt tā izziņu visā pasaulē neatkarīgi no konkrētā dokumenta izcelsmes vietas. Programma tiecas apzināt šo mantojumu, nodrošināt tā saglabāšanu un aizsardzību, kā arī padarīt to plaši pieejamu un atpazīstamu dažādās pasaules daļās.

Programmas „Pasaules atmiņas” īstenošanā līdzās starptautiskai uzmanībai, kas veltīta pasaules nozīmīgākajam dokumentārajam mantojumam, svarīgi ir arī UNESCO dalībvalstu nacionālie centieni apzināt savu dokumentāro mantojumu, darīt to sabiedrībai pieejamu un novērtētu. Tāpēc arī UNESCO LNK sadarbībā ar Latvijas atmiņas institūcijām – arhīviem, bibliotēkām un muzejiem kopš 2007. gada mērķtiecīgi strādājusi, lai izveidotu programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālo reģistru, kura mērķis ir veicināt Latvijas nozīmīgākā dokumentārā mantojuma saglabāšanu, pieejamību un atpazīstamību Latvijā un starptautiski.

Programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālais reģistra izveide ir būtiska, jo Latvijas atmiņas institūcijās un privātās kolekcijās rodams daudz unikālu vērtību, kuru pieejamības veicināšana, iepazīšana un atpazīstamība bagātinātu Latvijas iedzīvotāju zināšanas par Latvijas vēsturi un Latvijas dokumentāro mantojumu, kā arī veicinātu sabiedrības vienotības un piederības sajūtas stiprināšanu un kopšanu. Programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistra ietvaros

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija

Latvian National Commission for UNESCO

paredzēts arī dažādos veidos veicināt iekļauto dokumentārā mantojuma vērtību aizsargāšanu. Ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas palīdzību pēc iekļaušanas nacionālajā reģistrā tās tiks digitalizētas un vēlāk arī darītas pieejamas Pasaules digitālajā bibliotēkā (*World Digital Library*, www.wdl.org), tādējādi sniedzot iespēju visai pasaulei iepazīt Latvijas dokumentārā mantojuma vērtības.

Dokumentārais mantojums ir cilvēces kultūras mantojuma daļa, kas ietver informāciju par cilvēces, kultūru un valodu daudzveidību, kā arī vēsturē piedzīvoto pierakstītā, uzzīmētā, gravētā vai jebkādi citādi dokumentāri fiksētā veidā uz jebkāda iespējamā informācijas nesēja. Dokumentārais mantojums ir daļa pasaules atmiņas. Tas reizē ir trausls un izzūdošs mantojums, kura bojāeja nozīmētu arī cilvēces atmiņas avotu zaudējumu.

Lai veicinātu šī mantojuma saglabāšanu, pareizu aizsardzību, daudzpusīgu izzināšanu un novērtējumu, 1995. gadā programmas „Pasaules atmiņa” ietvaros dibināts starptautisks reģistrs, kurā tiek iekļautas visai pasaulei nozīmīgas dokumentāra rakstura liecības (šobrīd reģistrā ir iekļautas 158 vienības no visas pasaules). UNESCO programmas „Pasaules atmiņas” starptautiskajā reģistrā no Latvijas iekļautas divas nominācijas - 2001. gadā tika iekļauts Dainu skapis (www.dainuskapis.lv), īpaši izceļot tā unikālo saturu un tā saikni ar vēl joprojām dzīvajām nemateriālā kultūras mantojuma tradīcijām Latvijā, un 2009.gada jūlijā īsi pirms Baltijas Ceļa divdesmitgades starptautiskajā reģistrā tika iekļauta arī Baltijas valstu kopīgi sagatavotā nominācija „Baltijas ceļš – cilvēku ķēde trīs valstu vienotiem centieniem pēc brīvības” (www.balticway.net).

Ja Jums rodas jautājumi par programmu „Pasaules atmiņa” un Latvijas nacionālā reģistra nomināciju sagatavošanu, aicinām sazināties ar UNESCO LNK Sekretariātu (office@unesco.lv, + 371 67325109)!

Plašāku informāciju par programmu „Pasaules atmiņa” un Latvijas nacionālā reģistra vadlīnijas meklējiet UNESCO LNK mājas lapā:
http://www.unesco.lv/lat/index/programmes/communication_and_info/mow.html